

TEMATYKA EGZAMINÓW DOKTORSKICH Z PSYCHOLOGII JAKO DYSCYPLINY PODSTAWOWEJ

Doktorant przygotowuje się ze wszystkich tematów z jednego zestawu pytań.

W podaniu o akceptację wybranego zestawu, skierowanym do Kierownika Studiów Doktoranckich, Doktorant proponuje również wybrane artykuły do tematu 10.

Zestaw pytań 1:

PSYCHOLOGIA OGÓLNA I METODOLOGIA BADAŃ PSYCHOLOGICZNYCH

Tematyka:

1. Perspektywa pierwszo- i trzecioosobowa w psychologii – czy możliwa jest synteza
2. Świadomość – podstawowe kontrowersje
3. Perspektywy i ograniczenia psychologii poznawczej
4. Podstawowe sposoby analizy związków między zmiennymi i różnic między grupami
5. Logika wnioskowania statystycznego
6. Sposoby oszacowania rzetelności i trafności testu psychologicznego
7. Sposoby estymowania wyniku prawdziwego i jego interpretacji
8. Schematy badawcze w psychologii
9. Rodzaje wskaźników i procedura operacjonalizacji
10. Rozmowa na temat pięciu artykułów wybranych przez doktoranta w porozumieniu z komisją, opublikowanych w ostatnim roku w jednym z następujących czasopism:
 - *Psychological Methods*
 - *Psychometrika*
 - *Psychological Bulletin*

Literatura:

1. Aczel, A. D. (2011). *Statystyka w zarządzaniu*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Aranowska, E. (1996). *Metodologiczne problemy zastosowań modeli statystycznych w psychologii. Teoria i praktyka*. Warszawa: Studio 1.
3. Aranowska, E. (2005). *Pomiar ilościowy w psychologii*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
4. Aranowska, E., Rytel, J. (2013). Kontrowersje wokół rzetelności jako pojęcia psychometrycznego. *Przegląd Psychologiczny*, 56(1), 29–43.
5. Babbie, E. (2013). *Badania społeczne w praktyce*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
6. Ferguson, G. A., Takane, Y. (2009). *Analiza statystyczna w psychologii i pedagogice*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. (2009). *Multivariate data analysis*. New Jersey: Prentice Hall.
8. Hornowska, E. (1989). *Operacjonalizacja wielkości psychologicznych. Założenia – struktura – konsekwencje*. Wrocław: Ossolineum.
9. Markus, K. A., Borsboom, D. (2013). *Frontiers of test validity theory. Measurement, causation, and meaning*. Nowy Jork: Routledge.
10. Nagel, T. (1997). Jak to jest być nietoperzem? W: T. Nagel (red.), *Pytania ostateczne* (s. 203–219). Warszawa: Fundacja Aletheia.

Załącznik 3 do Uchwały Rady Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW nr 6/3/2016 z dnia 03.03.2016 r.
w sprawie egzaminów doktorskich na WFCh:

Tematyka egzaminów doktorskich z psychologii jako dyscypliny podstawowej

11. Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B. (2006). *Psychologia poznawcza*. Warszawa: PWN Academica. (Podczas lektury proszę zwrócić uwagę na przesłanki metodologiczne perspektyw i ograniczeń psychologii poznawczej oraz znaleźć przykładowe ilustracje tych perspektyw i ograniczeń)
12. Nowak, J. (2012). *Metodologia badań społecznych*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
13. Shaughnessy, J. J., Zechmeister, E. B., Zechmeister, J. S. (2008). *Metody badawcze w psychologii*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
14. American Educational Research Association, American Psychological Association, National Council on Measurement in Education (2007). *Standardy dla testów stosowanych w psychologii i pedagogice*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
15. Wierzchoń, M. (2013). *Granice świadomości. W poszukiwaniu poznawczego modelu subiektywności*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Zestaw pytań 2:

PSYCHOLOGIA OSOBOWOŚCI, EMOCJI, MOTYWACJI I RÓŻNIC INDYWIDUALNYCH

Tematyka:

1. Główne nurty interpretacyjne w psychologii osobowości
2. Sposoby analizy cech osobowości (podejścia, teorie, kontrowersje)
3. Kultura a osobowość
4. Współczesne teorie emocji – teorie oszacowania
5. Teorie „wartość–oczekiwanie” (teorie motywacji)
6. Modele kategoryjne i dymensjonalne zaburzeń osobowości
7. Znaczenie różnic indywidualnych w oddziaływaniach wychowawczych i treningowych
8. Osobowość a poznanie – przykłady teoretycznych i empirycznych powiązań
9. Różne sposoby podejścia do diagnozy intelektu
10. Rozmowa na temat pięciu artykułów wybranych przez doktoranta w porozumieniu z komisją, opublikowanych w ostatnim roku w jednym z następujących czasopism:
 - *Journal of Personality and Social Psychology*
 - *Journal of Personality*
 - *Personality and Individual Differences*

Literatura:

1. Ekman, P., Davidson, R. J. (red.). (1998). *Natura emocji. Podstawowe zagadnienia*. Gdańsk: GWP.
2. Gasiul, H. (2007). *Teorie emocji i motywacji*. Warszawa: Wydawnictwo UKSW.
3. Gasiul, H. (2012). *Psychologia osobowości. Nurty teorie koncepcje*. Warszawa: Difin.
4. Hall, C. S., Lindzey, G., Campbell, J. B. (2004). *Teorie osobowości*. Warszawa: PWN.
5. Ledzińska, M., Zajenkowski, M. (red.). (2009). *Z badań nad pograniczem intelektu i osobowości*. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN.
6. Lewis, M., Haviland-Jones, J. M. (2005). *Psychologia emocji*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
7. Matczak, A. (1994). *Diagnoza intelektu*. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN.
8. Oatley, K., Jenkins, J. M. (2003). *Zrozumieć emocje*. Warszawa: PWN.
9. Strelau, J. (2014). *Różnice indywidualne. Historia – determinanty – zastosowania* (rozdziały: 8, 11, 13, 16, 20, 23). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej.

Zestaw pytań 3:

PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA, PRACY I STRESU

Tematyka:

1. Podstawowe zniekształcenia percepcji społecznej
2. Techniki manipulacji
3. Różnice indywidualne w autoprezentacji: rola sposobu konstruowania Ja, samooceny, obserwacyjnej samokontroli
4. Motywy zachowań społecznych
5. Regulacyjna funkcja pracy z perspektywy psychologii idei: punitywne, instrumentalne, autoteliczne
6. Zadania psychologa pracy: diagnostyczne, eksperckie, psychoterapeutyczne
7. Kompetencje kierownicze: techniczne, intelektualne, interpersonalne
8. Czynniki utrudniające restrukturyzację firmy: indywidualne, organizacyjne, procesualne
9. Fizjologiczne, intelektualne, emocjonalne i behawioralne reakcje na stres
10. Rozmowa na temat pięciu artykułów wybranych przez doktoranta w porozumieniu z komisją, opublikowanych w ostatnim roku w jednym z następujących czasopism:
 - *Journal of Personality and Social Psychology*
 - *Work and Stress*
 - *Anxiety, Stress and Coping*

Literatura:

1. Doliński, D. (2005). *Techniki wpływu społecznego*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
2. Gruszczyńska, E. (2007). Susan Folkman – rozszerzenie klasycznego modelu stresu i radzenia sobie: O roli i znaczeniu emocji pozytywnych. *Studia Psychologica*, 5(7), 285–297.
3. Hobfoll, S. E. (2006). *Stres, kultura i społeczność*. *Psychologia i filozofia stresu*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
4. Hofstede, G. (2000). *Kultura i organizacje: Zaprogramowanie umysłu*. Warszawa: PWE.
5. Lazarus, R. S. (2006). *Stress and emotion: A new synthesis*. Nowy Jork: Springer.
6. Stojanowska, E. (red.). (2010). *Autoprezentacja dzieci i dorosłych. Temperamentalne, tożsamościowe oraz środowiskowe uwarunkowania*. Warszawa: Wydawnictwo UKSW.
7. Strelau, J. (red.). (2004). *Osobowość a ekstremalny stres*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
8. Terelak, J. F. (2005). *Psychologia organizacji i zarządzania*. Warszawa: Difin.
9. Terelak, J. F. (2008). *Człowiek i stres: Koncepcje – źródła – reakcje – radzenie sobie – modyfikatory*. Bydgoszcz–Warszawa: Oficyna Wydawnicza Branta.
10. Terelak, J. F. (2011). *Człowiek w sytuacji pracy w okresie ponowoczesności*. Warszawa: Wydawnictwo UKSW.
11. Uchnast, Z. (red.). (2009). *Synergia w relacjach interpersonalnych i w organizacjach*. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
12. Uchnast, Z. (red.). (2012). *Synergia a dobro wspólne: Wybrane zagadnienia z psychologii kierowania*. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
13. Wojciszke, B. (2010). *Psychologia społeczna* (rozdziały: 2, 3, 4, 5, 6, 14, 15). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.

Zestaw pytań 4:

PSYCHOLOGIA ROZWOJOWA, WYCHOWAWCZA I RODZINY

Tematyka:

1. Rozwój myślenia w biegu życia
2. Rozwój moralny w świetle przykładowych teorii
3. Kształtowanie się tożsamości w biegu życia – wybrane ujęcia
4. Koncepcja „wyłaniającej się dorosłości” J. J. Arnetta – analiza krytyczna
5. Kryzys przełomu połowy życia
6. Starzenie się w wymiarze funkcjonowania psychicznego
7. Systemowe ujęcie rodziny
8. Typologia systemów rodzinnych
9. Czynniki warunkujące jakość i trwałość związku małżeńskiego
10. Rozmowa na temat pięciu artykułów wybranych przez doktoranta w porozumieniu z komisją, opublikowanych w ostatnim roku w jednym z następujących czasopism:
 - *Psychologia Rozwojowa*
 - *Developmental Psychology*
 - *Journal of Family Psychology*

Literatura:

1. Arnett, J. J. (2014). *Emerging adulthood*. Oxford: Oxford University Press INC.
2. Braun-Gałkowska, M. (1992). *Psychologiczna analiza systemów rodzinnych osób zadowolonych i niezadowolonych z małżeństwa*. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
3. Braun-Gałkowska, M. (2007). *Poznawanie systemu rodzinnego*. Lublin: Wydawnictwo KUL.
4. Brzezińska, A. (2007). *Spółeczna psychologia rozwoju*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
5. Czabała, J. C. (1988). *Rodzina a zaburzenia psychiczne*. Kraków: Instytut Psychoneurologiczny.
6. Czerwińska-Jasiewicz, M. (2015). *Psychologia rozwoju młodzieży w kontekście biegu ludzkiego życia* (rozdziały: 1–13). Warszawa: Difin.
7. de Barbaro, B. (red.). (1994). *Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
8. Erikson, E. (2002). *Dzieciństwo i społeczeństwo*. Poznań: Dom Wydawniczy Rebis.
9. Gałdowa, A. (1995). *Powszechność i wyjątek. Rozwój osobowości człowieka dorosłego*. Kraków: Księgarnia Akademicka.
10. Gołąb, A. (1999). *Selektywne zapamiętywanie informacji jako wskaźnik postaw moralnych*. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN.
11. Oleś, P. (2000). *Psychologia przełomu połowy życia*. Lublin: Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego KUL.
12. Oleś, P. (2014). *Psychologia człowieka dorosłego. Ciągłość, zmiana, integracja*. Warszawa: PWN.
13. Piaget, J. (1967). *Rozwój ocen moralnych dziecka*. Warszawa: PWN.
14. Płopa, M. (2004). *Psychologia rodziny. Teoria i badania*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
15. Rostowska, T. (2009). *Małżeństwo, rodzina, praca a jakość życia*. Kraków: Wydawnictwo Impuls.
16. Rostowska, T. (2009). *Psychologia rodziny. Małżeństwo i rodzina wobec współczesnych wyzwań*. Warszawa: Difin.
17. Ryś, M. (2001). *Systemy rodzinne. Metody badań struktury rodziny pochodzenia i rodziny własnej*. Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej.
18. Steuden, S. (2014). *Psychologia starzenia się i starości*. Warszawa: PWN.
19. Trempała, J. (red.). (2011). *Psychologia rozwoju człowieka*. Warszawa: PWN.
20. Zagórska, W., Jelińska, M., Surma, A., Lipska, A. (2012). *Wydluzająca się droga do dorosłości*. Warszawa: Wydawnictwo UKSW.
21. Ziemska, M. (1986). *Rodzina i dziecko*. Warszawa: PWN.

Zestaw pytań 5:

PSYCHOLOGIA KLINICZNA, ZDROWIA, NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, SĄDOWA I PENITENCJARNA

Tematyka:

1. Sposoby diagnozy stosowane w psychologii klinicznej
2. Rehabilitacja, rewalidacja, rodzaje i metody oddziaływania
3. Psychologiczna sytuacja osoby niepełnosprawnej: sytuacja trudna i sytuacja stresu
4. Psychologiczne koncepcje zdrowia i choroby (medycyna psychosomatyczna, medycyna behawioralna, psychologia medyczna i psychologia zdrowia)
5. Profilaktyka zdrowotna: rola zmiennych psychologicznych
6. Zachowania prozdrowotne i antyzdrowotne (behawioralne immunogeny i patogeny)
7. Psychologia sądowa (definicja, przedmiot, relacje z innymi działami psychologii)
8. Ekspertyza psychologiczna dorosłych (analiza osobowości, procesów motywacyjnych i samokontroli)
9. Opinia w sprawie nieletnich i świadków (zasady odpowiedzialności nieletnich, świadek jako źródło dowodowe)
10. Rozmowa na temat pięciu artykułów wybranych przez doktoranta w porozumieniu z komisją, opublikowanych w ostatnim roku w jednym z następujących czasopism:
 - *Clinical Psychology Review*
 - *Health Psychology Review*
 - *Criminal Justice and Behavior*

Literatura:

1. Bishop, G. (2007). *Psychologia zdrowia*. Wrocław: Wydawnictwo Astru.
2. Gierowski, J. K., Jaśkiewicz-Obydzińska, T., Najda, M. (2008). *Psychologia w postępowaniu karnym*. Warszawa: Lexis Nexis.
3. Heflich-Piątkowska, H., Walicka, J. (1975). *Problemy psychologiczne i psychopatologiczne w ciężkich uszkodzeniach narządu ruchu*. Warszawa: Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich.
4. Hulek, A. (red.). (1997). *Pedagogika rewalidacyjna*. Warszawa: PWN.
5. Kaja, B. (red.). (2000). *Wspomaganie rozwoju. Psychostymulacja, psychokorekcja*. Bydgoszcz: Wyższa Szkoła Pedagogiczna.
6. Kowalik, S. (2007). *Psychologia rehabilitacji*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
7. Majchrzyk, Z. (2001). *Nieletni, młodociani i dorośli sprawcy zabójstw*. Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii.
8. Majchrzyk, Z. (2008). *Zabójczynie i zabójcy*. Warszawa: Wydawnictwo UKSW.
9. Majchrzyk, Z. (2012). *Psychologia sądowa. Aktualne problemy opiniowania dorosłych*. Warszawa: Wydawnictwo UKSW.
10. Majchrzyk, Z. (2014). *Nieletni i świadek w sądzie*. Warszawa: Wydawnictwo UKSW.
11. Majchrzyk, Z., Terelak, J. F. (red.). (2011). *Agresja wirtualna vs realna. Poglądy i badania*. Białystok: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Administracji Publicznej.
12. Obuchowska, I. (red.). (1999). *Dziecko niepełnosprawne w rodzinie*. Warszawa: WSiP.
13. Pastwa-Wojciechowska, B. (2004). *Naruszanie norm prawnych w psychopatii*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
14. Sheridan, C. L., Radmacher, S. A. (1998). *Psychologia zdrowia. Wyzwanie dla biomedycznego modelu zdrowia*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia.
15. Sowa, J. (2004). *Proces rehabilitacji*. Warszawa–Rzeszów: Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem.
16. Stanik, J. M. (2013). *Psychologia sądowa*. Warszawa: PWN.
17. Tylka, J. (2003). Rehabilitacja psychiczna. W: A. Kwolek (red.), *Rehabilitacja medyczna* (s. 44–65). Wrocław: Urban i Partner.

Załącznik 3 do Uchwały Rady Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW nr 6/3/2016 z dnia 03.03.2016 r.
w sprawie egzaminów doktorskich na WFCh:

Tematyka egzaminów doktorskich z psychologii jako dyscypliny podstawowej

18. Tylka, J. (2014). Psychologia w budowaniu zdrowia i przeciwdziałaniu chorobom. W: M. Skrzypek (red.), *Podstawy interdyscyplinarności w naukach o zdrowiu* (s. 177–190). Lublin: KUL.
19. Waligóra, B. (red.). (1999). *Elementy psychologii klinicznej*. Poznań: UAM.